

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
МОДЕЛІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ
ВІДНОСИН: ВИКЛИКИ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ
АСПЕКТИ»**

**18 ЛИСТОПАДА 2020 РОКУ
М. УЖГОРОД**

Міністерство освіти і науки України
Ужгородський національний університет
Кафедра фінансів і банківської справи
Департамент фінансів Закарпатської обласної державної адміністрації
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
Кафедра фінансів, банківської справи та оподаткування

Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти

**Збірник матеріалів
V Всеукраїнської науково-практичної конференції
18 листопада 2020 року
м. Ужгород**

Ужгород – 2020

УДК 336 (477) (063)

Ф59 Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 18 листопада 2020 р.). Ужгород: УжНУ, 2020. 200 с.
ISBN 978-966-347-097-9

Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 3 від 30.11.2020 року.

Редакційна колегія:

Варцаба Віра Іванівна – завідувач кафедри фінансів і банківської справи економічного факультету ДВНЗ «УжНУ», д-р.екон.наук, професор

Кампо Георгіна Михайлівна – доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», канд.екон.наук, доцент

Чакій Ольга Іванівна – доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», канд.екон.наук

Загорулько Світлана Володимирівна – старший викладач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Мицька Тетяна Василівна – старший лаборант кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ».

Збірник укладено за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти», яка відбулася 18 листопада 2020 р. у ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних засад розвитку фінансової системи держави та регіонів, які охоплюють: проблематику бюджетно-фінансової автономії в умовах децентралізації; діяльності суб'єктів грошово-кредитного ринку; удосконалення механізмів фінансового менеджменту підприємств; актуальні проблеми реалізації митної політики та удосконалення податкової системи держави; методичні та практичні засади оціночної діяльності, а також розвитку страхового ринку і міжнародних фінансів що в сукупності виступають ключовими факторами процесу перебудови національної та глобальної моделі фінансово-кредитних відносин.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

ISBN 978-966-347-097-9

© Автори тез, 2020
© ДВНЗ «УжНУ», 2020

Лівак Є.Ю. Основні аспекти розвитку митної політики України	137
Пенді Я.Р. Особливості здійснення митного контролю в Україні	139
Пітюлич Ю.П. Оцінка системи справляння митних платежів в Україні	141
Якубик Р.І. Проблемні аспекти адміністрування митних платежів і напрямки їх усунення	144

СЕКЦІЯ 6

ОЦІНОЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ: МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ

Божик Н.М. Підходи до визначення сутності категорії «вартість підприємства»	146
Геваза Р.І. Тенденції розвитку ринку нерухомості України на сучасному етапі	148
Глушко А.Д. Регуляторні аспекти оціночної діяльності в Україні	150
Дуркота К.В. Оцінка грошової вартості земельних ділянок в Україні та закордоном: комперативний аналіз	151
Керімов П.О. Розрахунок плати за капітал по галузям української промисловості	154
Крилов О.І. Проблеми регулювання сфери оціночної діяльності в Україні	156
Огородник В.О., Маркович Ю. Сучасні проблеми модернізації масової типової житлової забудови	157
Трунтаєв В.С. Вартість нерухомого майна в умовах «коронавірусної» кризи	158
Філоненко О.С. Проблемні аспекти вартісної оцінки КТЗ в сучасних умовах	160

СЕКЦІЯ 7

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Бачо Р.Й., Иллар Е.Й. Економічна природа та значення місцевих податків і зборів	162
Кампо Г.М., Тюк Е.В. Сучасні проблеми податкової системи України	164
Ковач Ю.Е. Оподаткування споживання: аспекти фіскальної вигоди непрямих податків та їх впливу на соціальний добробут	167
Козуб А.В. Аналіз доходів від податку на додану вартість у формуванні доходів державного бюджету України	170
Мисько В.В. Основні напрями реформування податкової системи України	172
Попіль О.М. Актуальні проблеми і перспективи розвитку оподаткування в Україні	174
Чакій О.І., Білинець О.А. Податкові надходження як джерело формування доходів бюджету України	176
Чакій О.І., Загоруйко С.В. Податкова система України в умовах децентралізації	178

дозволить сформувати цілісну національну пенсійну систему, що складається з трьох рівнів, які визначені вітчизняним пенсійним законодавством [1].

Використання 2-го і 3-го рівнів вітчизняної пенсійної системи сприятиме у розв'язанні демографічних проблем довгострокового характеру, а також поліпшенню достатності пенсійних виплат громадянам пенсійного віку. Це можна буде досягти, якщо вона буде оптимально побудована, нею будуть ефективно управляти і буде сформоване належне регулювання, особливо з боку держави у сфері пенсійного законодавства.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 3 жовтня 2017 р. № 6614-VII, 2017р. URL: www.rada.gov.ua.
2. Основні питання реформування пенсійної системи в Україні. Проект USAID «Трансформація фінансового сектору» серпень 2018р.
3. Пенсійна реформа: перші дослідження наслідків. URL: www.atomprofspilka.info/public/irr556677
4. World Population Prospects 2017. United Nations Population Division URL: <https://esa.un.org/unpd/wpp/Download/Standard/Population/>

Альона Соколова, канд.екон.наук, доцент

Юлія Бойко, студентка 5 курсу

*ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»,
м. Полтава*

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ

Світовий ринок страхових послуг правомірно вважається частиною глобальної світової економіки, який об'єднує національні страхові ринки всіх країн світу. Глобалізаційні процеси та діджиталізація, які поширилися і на страхові відносини, спричинили розвиток інтернаціоналізації торгівлі страховими послугами, а також інтеграцію національних страхових ринків у міжнародний простір. Процес інтеграції національних ринків в умовах глобалізації економіки за останні десятиліття є закономірним для світового розвитку, що вплинуло на зростання взаємозалежності економік різних країн.

Ринок страхових послуг в кожній країні оцінюється за обсягом і темпами зростання реальних страхових премій (real premium growth) за цими послугами, тобто за внесками, які страхові компанії отримують від продажу полісів в процесі аквізиції. У 2019 р. світовими лідерами за цим показником були США – 2,46 трлн. дол. США страхових премій на рік (1,47 трлн. дол. США у 2018 р.), Китай – 617 млрд. дол. США (541 млрд. дол. США у 2018 р.), Японія – 459 млрд. дол. США (422 млрд. дол. США у 2018 р.), Великобританія – 336 млрд. дол. США (283 млрд. дол. США у 2018 р.) [1; 2].

Дослідження світового страхового ринку Swiss Re [2] засноване на даних прямих премій 147 країн, де є детальна інформація про 88 найбільших ринках, свідчить, що світові страхові премії зросли на 2,9 % у 2019 р. порівняно з 2018 р., з урахуванням інфляції до 6,3 трлн дол. (табл. 1).

Таблиця 1

ТОП-10 країн за обсягами страхових премій за 2018-2019 рр., млн дол. США

Країни	«Life» обсяг страхових премій		«Nonlife» обсяг страхових премій		Страхові премії				
					Сума		темپ росту до 2018 р., %	частка у страхових премій світу, %	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019		2018	2019
США	546,800	628,522	830,315	1,831,601	1,377,114	2,460,123	78,6	28,2	39,1
Китай	317,570	329,432	223,876	287,967	541,466	617,399	14,0	11,1	9,81
Японія	307,232	341,328	114,818	118,019	422,050	459,347	8,8	8,63	7,30
Велико-британія	189,833	264,221	93,499	102,022	283,331	366,243	29,3	5,79	5,82
Франція	153,520	167,588	88,083	94,694	241,603	262,282	8,6	4,94	4,17
Німеччина	96,973	101,550	126,005	142,301	222,978	243,851	9,4	4,56	3,88
Півд. Корея	102,839	94,483	78,378	80,037	181,218	174,52	-3,7	3,70	2,77
Італія	113,947	124,133	41,562	43,705	155,509	167,838	7,9	3,18	2,67
Канада	51,592	53,317	67,927	79,840	119,520	133,157	11,4	2,44	2,12
Тайвань	98,602	97,423	18,873	20,401	117,474	117,824	0,3	2,40	1,87

Складено автором за [1; 2]

Як, видно, з наведених даних, найбільш розвинений ринок страхування в 2018-2019 рр. функціонував в США – відповідно 28 та 39 % страхових премій світу.

Другим страховим ринком світу був Китай – 11 та 10 % страхових премій світу. Аналіз динаміки змін за 2018-2019 рр. доводить лідерство Китаю – річний приріст – 7,4 % та Японії – 4,8%. Найбільше падіння обсягів страхових премій за період з 2018 по 2019 рр. відстежувалось в Великобританії – -3,8 %. Аналіз структури страхових премій «Life» та «Nonlife» за 2019 рр. доводить, що у світі зберігається відносний паритет з незначною перевагою страхування «Life», окрім США.

Серед країн, що лідирують за обсягом страхових виплат у розрахунку на одну особу та у % до ВВП слід відмітити Кайманові острови та Гонконг (табл. 2.).

Підсумовуючи аналіз тенденцій функціонування світового ринку страхування можна зробити висновок, що найбільшими гравцями цього ринку на сучасному етапі є: США, Китай, Японія, Великобританія, Франція.

США має найбільший ринок страхових послуг світу, та лідирує за витратами на охорону здоров'я, також розвинені послуги страхування майна та відповідальності (країна забезпечує 46% світового ринку цих видів страхування), а найбільший у світі потенціал страхового ринку має Китай (в

країні діє понад 150 компаній, в тому числі 50 % ринку страхування належить двом компаніям China Life Insurance і Ping An Insurance.

Таблиця 2

ТОП-10 країн за загальною сумою страхових премій на душу населення та у % до ВВП за 2019 р., [1]

Ранг	Країна	Страхові премії на одну особу, дол. США	Ранг	Країна	Страхові премії у % до ВВП
1	Кайманові острови	12764	1	Тайвань	19,97
2	Гонконг	9706	2	Гонконг	19,74
3	США	7495	3	Кайманові острови	19,18
4	Швейцарія	6835	4	Південна Африка	13,40
5	Данія	6384	5	США	11,43
6	Ірландія	5920	6	Південна Корея	10,78
7	Макао	5551	7	Данія	10,68
8	Люксембург	5165	8	Намібія	10,44
9	Тайвань	4993	9	Великобританія	10,30
10	Фінляндія	4948	10	Фінляндія	10,17
	Світ	818		Світ	7,23

Найпоширенішими видами страхових послуг є в Китаї: базове пенсійне страхування; страхування від виробничих травм; базове медичне страхування; страхування від безробіття та страхування на народження дитини.

В умовах сьогодення, що спричинено діджиталізацією світового господарства, автоматизацією бізнесу і економічних процесів та зростанням ролі цифрової інформації, основними трендами та тенденціями на світовому ринку страхових послуг є: страхування від кіберризиків; блокчейн у страховому бізнесі; розробка IT-рішень на ринку страхових послуг – Insuretech; робот-едвайзер; P2P-страхування і мікрострахування тощо.

Список використаних джерел:

1. World Insurance Marketplace. Insurance Handbook. URL: <https://www.iii.org/publications/insurance-handbook/economic-and-financial-data/world-insurance-marketplace>
2. World insurance: the great pivot east continues. Sigma 3/2019. URL: https://www.swissre.com/dam/jcr:b8010432-3697-4a97-ad8b-6cb6c0aece33/sigma3_2019_en.pdf

***Валентин Стегура**, студент 2 курсу магістратури
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород
Науковий керівник: Тимчак М. В., канд.екон.наук, доцент*

ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Страхування займає важливе місце в усьому світі, є важливим елементом у країнах з різними рівнями економічного розвитку. Як засіб економічної